

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Christelyke Leeringhe Der Biechte

Leeuw, Franciscus van

Yperen, 1681

Neghenste Vraghe. Breyght de H. Schrifture oock eenighe exempelen
voorts tot bevestinge van het ghene nu voorgestelt is?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45634](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45634)

NEGHENSTE VRAGHE.

*Brenght de H. Schrifture oock eenighe
exempelen voorts tot bevestinge van
het ghene nu voorgestelt is ?*

ICk antwoorde : vele , voor eerst
David hadde vele maenden ghe-
leest in overspel met Bersabée , hy
hadde haren man doen om hals
brengchen , en dat wt vreesse , om dat
hy langhen tyd absent geweest zyn-
de , endet'huys by haer komende ,
haer niet en souden bevinden be-
vrucht te zyn. Dese syne boose son-
den hem ghethoont synde door den
Propheet Nathan, seyde wt het diep-
ste van syn herte, *Ick hebbe gesondight
teghenden Heere. Ende op den selven
tyd Nathan spreckt tot David , ende den
Heere heeft uw' sonde oock overgheset ,
den Heere heeft uwe sonden ver-
gheven , als blyckt in het 2. Boeck
der Koningen aen het 12. Capittel :*
Dixit David ad Nathan: peccavi Domi-

no. *Dixitque Nathan ad David: Dominus quoque transtulit peccatum tuum.*

Zacheus was oock eenen Publicaen, ja was eenen Prince der sondaren: Den Heere seyde hem, Zachee, daelt haestelyk af, want heden moet ick in u huys blyven. Ende ter wylen sy besich waren met te eten, alle de sondaers die in dit huys waren hebben hun begheven tot Christum den Heere, ende op diën selven tyd hebben sy verghiffenis bekomen van alle hunne sonden, als blyckt by Lucas aen het 19. Capittel, *hodie huic domui salus facta est.*

Magdalena was vervult met de seven Hoofst-sonden, sy heeft haer begheven tot schreyen, worpende haer selven achter aen de voeten van den Heere, die besproeyende met hare tranen, ende afdrooghende de selve met haer hayrs-vlechten, ende datelyk sonder wtstel, seyde den Heere tot haer, *uw' sonden worden u vergheven. Luc. 7.*

Den

Den H. Petrus hadde op den
 Godden Vrydagh seer dickwils sy-
 nen Heere ende Meester verloochent
 ende gheloochent met vloec-
 ken ende valsche eeden: Ende niet
 teghenstaende dese schroomelycke
 boosheden, soo en wordt hem (eer
 hy gheabsolveert wort) niet opge-
 leyd enighe weken oft maenden
 wercken van penitentie te doen, hy
 wort indachtigh op het kraeyen van
 den Haen, het ghene hem synen
 Heere ende Meester gheseyd had,
 hy schreyd bitterlyk voor seer wey-
 nighen tyd, ende hy is soodanigh
 ontfanghen in gratie, dat den Heer
 synen Meester hem op den naesten
 Sondagh s'morghens glorieus ver-
 resen veropenbaerde aen Petro. Als
 blyckt by de H. H. Evang. Matth.
 aen syn 26. Cappittel, het 74. en het
 75. vers, Luc. aen syn 24. cap. het
 34. vers. *Tunc capit detestari & iurare
 quia non novisset Hominem. Et continuo
 Gallus cantavit, recordatus est Petrus
 verbi*

verbi Jesu , quod dixerat : priusquam Gallus cantet ter me negabis. Et egressus foras flevit amare. Surrexit Dominus vere & apparuit Simoni.

DeVrouwe, vande welcke spreckt den H. Joannes in syn Evangelie aen syn. 8 cappittel, die bevonden was op overspel, ende beschuldicht van de Joden voor den Heere, belyde stilswyghende hare sonden, verfocht verghiffenis, welek haer oock op den selven stond vergunt wierd, ghelyk dat leeren ende ghetuyghen de H. H. Vaders. Den H. Augustinus in syn 47. Sermoon van de woorden des Heere. Den H. Bernardus in syn 3. Sermoon van de Boodschap, ende in de 2. boecken van de overspellen, aen het 6. 7. 8. cappittels. Den weerdighen Beda, ende Euthymius op het 8. capitel van S. Jan. Den H. Leo in syn 11. Sermoon van de Passie.

Den Moordenaer hangende aen het Kruys bekent syne misdaden, ende seyde : *wy ontfanghen loon naer onse*

onfe wercken : Heere weest mynder gedachtigh als gy in uw' Rycke komt: Ende (op den selven tyd) Jhesus heeft hem gheseydt „ voorwaer segh ick u, he- „ den sult ghy met my in't Paradys „ wesen. Luc. 23. capittel.

Hier seyden den Propheet David in synen 31. Psalm, sprekende in den persoon van eenen sondaer: „ Ick „ seyde, ick sal den Heere teghen „ my belyden myn onrechtveerdig- „ heyd, ende die boosheyd mynder „ sonden hebby my vergheven. *Dixi confitebor adversum me injustitiam meam Domino & tu remisisti impietatem peccati mei.*

Men vind soo in het oud als in het nieuw testament, noch een seer groot getal van andere exempelen, als van Rahab, die eene hoere was van den Coninck Achab, die den boosten was van synen tyd, van den H. Mattheus die eenen grooten Publicaen was; ende van duyfent andere, die gheraecht synde door
de

de eerste Predicatie van den Heere Christus, hebben op den selven dagh ontfanghen het H. Sacrament des Doopsels, ghelyk noch een ander seer groot ghetal op den volghenden dagh, als blyckt wt de wercken der Apostelen aen het 2. Capittel.

Waer op vervolghens alle HH. Vaders ons voorstellen dese exempelen van David, van Maria Magdalena, van Zacheus, van den H. Mattheus, van den Moordenaer, van Rahab, en van de overspellighe Vrouw &c. om te thoonen aen de sondaers, hoe dat Godt datelyk sonder wtstel de sondaers ontfanght, die hun tot hem bekeeren ende wter herten hunne booshedē bekenne.

Men moet maer sien den H. Cyrillus van Jerusaleem in syne Christelycke Leeringhen, de 2, 3. ende 5. Leo in synen brief tot de Bisschoppen van Vranckryck. Den H. Gregorius, den H. Hieronymus, den H.

H.

(45)

H. Augustinus op den 31. Psalm.
Den H. Ambrosius op het 7. Capittel van Lucas, den H. Chrylostomus in syne Homilien van de penitentie Bernardus in syn Sermoon van het berouw des herte, dat is, contritie, ende den selven in het tractaet van de Passie aen het 9. Capittel.

Ick sal hier eenighe sententien gheven van dese H. H. Vaders.

Den H. Ambrosius sprekende van het exempel van Maria Magdalena, seyde: „Ick loope tot de penitentie, ende ick ontfanghe de gratie, *Curro ad penitentiam, gratiam consequor.*

Den H. Augustinus op den 75. Psalm, seyde: „David spreckt in den persoon van alle; David heeft grootelykx gesondicht, den Prophet Nathan is tot hem ghesonden ende hy heeft hem berispt ende hy heeft syne sonden beleden, ende hy heeft gheseyd, ick hebbe ghesondicht: ende hy is verlost
„ van

„ van syne sonden. *Ecce ex omnium
persona loquitur David , peccavit David
graviter, missus est Nathan Propheta ad
illum , & corripuit illum & confessus
est , & dixit , peccavi : Liberatus est à
peccato.*

Den H. Hieronymus op den 31.
Psalm , seyde : „ Ick weet dat ghy
„ haestelyk alle sonden vergheeft,
„ als die aen u volkomentlyk ver-
„ openbaert zyn : dat is , ghebicht
„ zyn. *Scio te cito remittere peccata ,
cum tibi fuerint integre revelata.*

Den H. Augustinus in syn 41.
homilie seyde : „ David heeft ghe-
„ roepen *peccavi* , ende hy heeft op
„ den selven tyd verstaen, uwe son-
„ de is vergheven. Siet eens wat dry
„ sillaben vermoghen ; door syne
„ belydenisse heeft hy vergiffenis
„ verdient. *Clamavit , peccavi , &
mox audivit , Dominus abstulit pecca-
tum tuum , tantum valent tres Syllaba.*
„ soo veel vermoghen dry syllaben,
te weten als die wtter herten ghe-
sproken

spoken worden vervloeckende syne sonde, ende versoeckende barmhertigheyd.

Den selven H. Vader in synen 2. boeck van de verdiensten der sonde aen het 34. capittel leerende alle sondaers door het exempel van David, seyde: „ David heeft vergiffenis verdient door de belydenisse „ synder sonde: *Confessione peccati, veniam meruit.*

Dese vergiffenis maect dat den sondaer voor altoos niet berooft en is van de eeuwighe glorie, al ist nochtans dat hy veel moet lyden om tot dese te gheraken, seyde den selven H. Vader, *Quare non dicitur, si Deus propter peccatum illud fuerat comminatus, Cur, dimisso peccato, quod erat minatus, implevit? nisi quia rectissime (si dictum fuerit) respondebitur, remissionem illam peccati factam, ne homo a percipienda vita impediretur aeterna: subsecutum vero illius comminationis effectum, ut pietas hominis in illa humili-*

humilitate exerceretur atque probaretur.

Den H. Gregorius op den 31. Psalm, seyde: „Aenmerckt hoe groot
 „ dat is de snelligheyd van de leven-
 „ dighe vergiffenisse, hoe groot dat
 „ is de prysbaerheyd van de berm-
 „ hertigheyd Godts. *Attende quanta
 fit indulgentia vitalis velocitas, quanta
 misericordia Dei commendatio.*

Den H. Bernardus in synen Boeck
 van de inwendighe gave aen 31.
 Capittel, seyde: „ En hebt ghy gee-
 „ nen iever ghenoech? een ood-
 „ moedige Bichte sal diën vervullen.
 „ De bermhertigheyd Godts is soo
 „ groot dat sy geen en kan
 „ lyden, van diën in ghenade te ont-
 „ fanghen, die oprechtelyk syne
 „ sonden bicht. *Non longe es a Regno
 Dei: notitia namque peccati, initium
 est salutis: Confide in Domino, quoniam
 quidquid minus est in te fervoris & boni
 operis, humilitas supplebit pura confes-
 sionis. Quacumque namque hora pecca-
 tor conversus ingemuerit, salvus erit,
 quoniam*

quoniam cor contritum & humiliatum
 Deus non despiciet. Tardius videtur
 siquidem Deo veniam peccatori dedisse,
 quam illi accepisse. Sic enim festinat
 misericors Deus absolvere reum a tor-
 mento conscientia sua, quasi plus cruciet
 misericordem Deum compassio miseri,
 quam ipsum miserum compassio sui. Qui
 enim vere penitet & veraciter dolet,
 absque dubio & absque mora Indulgen-
 tiam accipiet.

Den H. Chrysoftomus in de
 Homilie van de penitentie en van
 de Bichte, seyde: „wy hebben eenen
 „sachtmoedighen Heere, hy soeckt
 „alleenelyk de occasie, ende soo
 „datelyk werckt hy wt syne berm-
 „hertigheyd. *Mansuetum habemus
 Dominum, solum occasionem arripere
 vult, & mox omnem praese fert miseri-
 cordiam.*

Ende den selven in de 24. Homi-
 lie op het Boeck der Scheppinghe
 seyde het selfste, ghelyck den H.
 Bernardus gheseyt heeft, *Neque nos*

C

sic

sic a peccatis liberari & salvari cupimus, sicut ipse cupit & adesse festinat, ut & ab illis nos liberet & salute potiri concedat. „ wy en wenschen niet „ soo sterck van de sonden verlost „ ende ontslaghen te zyn, als hy (te „ weten Godt) wenscht ende hem „ haest , om dat hy ons van die „ moght verlossen, ende ons moght „ gheven te ghenieten de eeuwige „ saligheyd.

THIENSTE VRAGHE.

En is 't dan niet waerachtigh, het ghene de H. Schrifture leert, datter vele menschen hunne sonden bekent ende ghebicht hebben, ende nochtans geen vergiffenis der selve en hebben bekomen?

DE H. Schrifture brenght ons dusdanige exempelen by, maer het syn exempelen van die, die hun niet en hebben willen oprechtelyk veroodmoedighen, die geene penitentie